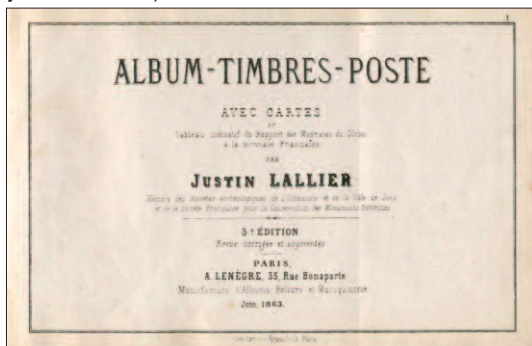

Ceny v katalogu Michel – a jak je přepočítávat

Letos nedlouho po sobě vyšly tři katalogy zabývající se československými a českými známkami – německý Michel (2. díl jeho řady Evropa), Specializovaná příručka POFIS – ČSR I (1918-39) a dodatek katalogu POFIS na známky České republiky za rok 2022. Využijme tedy tuto příležitost a podívejme se blíže na ceny, které všechny tři uvádějí, a na poměr mezi těmi v korunách a v eurech.

FRANTIŠEK BENEŠ

Napřed ale malý historický exkurs. Literatura uvádí, že filatelie jako obor je dokonce ještě starší, než poštovní známky samy. Jde samozřejmě tak trochu o bonmot, ale pravdou je, že ještě před rokem 1840 se našlo několik výstředníků (jak je nejspíš vnímali jejich současníci), kteří sbírali nalepovací listinné kolky, které dnes spadají do našeho oboru, takže z tohoto hlediska je to vlastně pravda. Samozřejmě známek pak své první příznivce získávalo ve 40. a 50. letech předminulého století, a počátkem let šedesátých už jich bylo tolik, že začali vytvářet kroužky a kluby a vycházely pro ně první časopisy. Pokud jde o katalogy, ty zpočátku do jisté míry nahrazovala přetištěná alba pro všechny známky světa (bylo jich tak málo, že se vešly do jednoho sešitu).

Počátkem 60. let 19. století se ve Francii začala šířit nová móda, sbírání poštovních známek, která zaujala i paní Borchardovou, známou objevitelku prvních známek ostrova Mauritius. Ta je začala vyhledávat v manželově obchodní korespondenci, vstříhovala a odlepovala je, a jak bylo tehdy obvyklé, lepila je do populárního Lallierova alba s předtištěnými políčky pro známky celého světa (těch bylo tehdy tak málo, že se do něj hravě vešly a snadno budily klamný dojem, že je lze kompletně sesbírat).

Vyměňování známek kus za kus brzy přestalo stačit, a tak se objevili první filatelističtí obchodníci.

Belgičan J. B. Moens, považovaný za prvního obchodníka s poštovními známkami na světě.

Ti svou nabídku často zveřejňovali v podobě ceníků, z nichž se vyvinuly první filatelistické katalogy. Nabídkové ceníky samozřejmě obsahovaly jen zboží, které obchodník měl na skladě, a tak někteří vedle ceníků začali prodávat seznamy s cenami, zahrnující

všechny známky určitého státu, kontinentu, nebo dokonce celého tehdejšího světa. Časem z toho vzniklo samostatné odvětví a vydávání katalogů se vedle obchodníků chopili i podnikatelé, kteří se známkami ani neobchodovali. A tak je to vlastně dodnes. Příklady firem obchodujících se známkami a současně vydávajících katalogy jsou například Gibbons, Yvert nebo Zumstein, zatímco u nás nejpoužívanější katalog na cizinu – Michel – vydává firma, která se známkami neobchoduje.

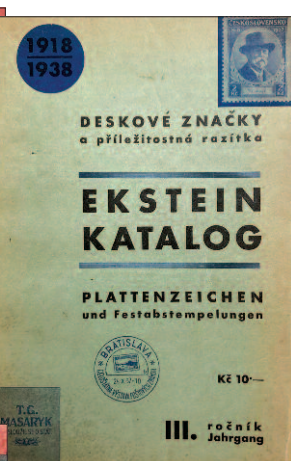
YVERT ET TELLIER

ZUMSTEIN

MICHEL
neutral · kompetent · zuverlässig

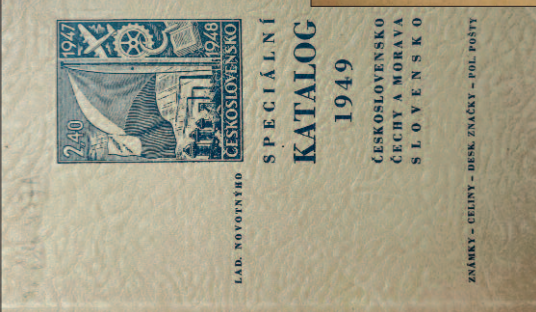

Podobné to bylo a je u nás. Za první republiky působilo v našem oboru mnoho obchodníků a někteří z nich vydávali i katalogy – například Kaplánek, Ekstein, Štědrý, Skandera, Stach a další.

Katalogy však vydávali i vydavatelé filatelistických časopisů, zejména Českého filatelisty a Tribuny filatelistů, tedy subjekty, které se známkami neobchodovaly.

Poslední „soukromně“ vydaný katalog, který jsme koncem čtyřicátých let zaznamenali, je Novotného Speciál z r. 1949.

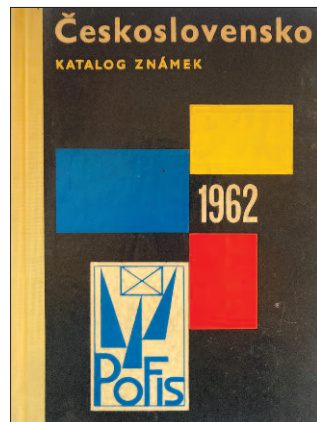
Obojí přístup měl své výhody a nevýhody, obchodníci mohli při tvorbě katalogových cen zohledňovat své zájmy (čímž neříkám, že to všichni dělali), na rozdíl od tvůrců katalogů vydávaných časopisy však měli bližší vztah ke každodenní tržní situaci a znali tak skutečný stav nabídky a poptávky. A protože šlo o svobodnou soutěž, všichni museli počítat s ostržím zrakem konkurence, což zabraňovalo větším vybočením z cenové reality.

Tento stav trval i za protektorátu a po osvobození.

Po roce 1948 se však situace změnila. Do té doby silně rozšířený, veřejně provozovaný soukromý obchod zanikl a nahradil jej napřed Orbis a poté Poštovní filatelistická služba. POFIS, jak se ve zkratce jmenoval, sice rovněž vydával katalogy, ale šlo vlastně o krok zpět, protože – stejně jako jeho dávní předchůdci – se v nich soustředil hlavně na zboží, které sám prodával, tedy na tuzemské novinky. Šlo přitom o státěm zřízený monopol, a tak katalogové ceny odpovídaly tomu, za kolik je ve svých bezmála padesáti prodejnách rozesetých po celé republice nabízel – tedy včetně přírážky za takzvanou vázanou hodnotu obsaženou v téměř každé příležitostné sérii.

Vedle toho POFIS vydával i katalogy známek tzv. lidově demokratických zemí, ve filatelistickém žargonu nazývaných *lido-demo*, jejichž novinky rovněž prodával a nabízel na ně i albové listy.

Pokud jde o známky starší, tedy dražší čs. položky ze staré měny a z první republiky, ty na skladě obvykle neměl a snažil se je vykoupit od veřejnosti, a tak jejich ceny v katalogu držel výrazně níž, než kolik byla jejich skutečná aktuální tržní hodnota.

Vedle monopolního POFISu totiž existoval i skutečný trh, a to v podobě takzvaných výměnných schůzek, na nichž vedle výměny probíhal především prodej, v jehož rámci byly nabízeny údajné přebytky jednotlivých filatelistů a jejich kolegů z klubů. Ve skutečnosti však za kulečníky a šachovými stolky v pražské kavárně U Nováků stáli či seděli každou sobotu a neděli (a v ostatních dnech v týdnu zase na jiných místech, a to nejen v Praze, ale i v dalších městech) profesionální obchodníci, kteří inzerovali a čile nakupovali a prodávali, jen na to neměli živnostenský list a samozřejmě ze zisku neplatili daně. Je záhadou, proč tento stav komunistický režim trpěl, když o něm dobře věděl (pronásledoval přece každé soukromé podnikání), snad proto, že Svaz československých filatelistů byl součástí formálně vládnoucí Národní fronty, a tak převážil zájem, aby byla sběratelská organizace co nejpočetnější.

Vedle katalogů vydávaných Pofisem, tedy prodejcem známek, vyšlo v průběhu doby i několik katalogů dalších, v roce 1969 například Novotného Speciální příručka (do té byl dokonce přidán černotisk s Hollarovým Jarem) a v letech 1978 a 1988 katalogy SČF.

Jejich autory nebyli obchodníci se známkami, a tak by se dalo čekat, že ceny v nich obsažené budou objektivněji zachycovat tržní realitu. S odstupem tak dlouhé doby je těžké soudit, proč tomu tak nebylo, já se domnívám, že autoři prostě nevynaložili dost úsilí, aby zjistili skutečné ceny, zejména u méně se vyskytujících položek. Ono je ale otázkou, zda je vůbec zjistit mohli, protože burzy byly sice veřejné, ale obchodování s lepším zbožím na nich probíhalo diskrétně, takže by ke spolupráci museli získat ty největší soukromé prodejce – k čemuž zjevně nedošlo.

To je velký rozdíl proti dnešku, kdy značná část obchodů probíhá ve veřejných aukcích nebo na internetových stránkách, na webu své nabídky zveřejňují i mnozí obchodníci a sběratelé, takže shromáždění důvěryhodných cenových podkladů je jednodušší.

Po roce 1989 se jako první chopili vydávání katalogů pražské družstvo Profil a pardubická firma Trojan. Od těch je pak převzal zprivatizovaný POFIS, který zhruba od poloviny devadesátých let vydal bezmála padesát příruček, katalogů a Monografií (ty některé i s cenami).

Současný POFIS je příkladem firmy, která sama se známkami neobchoduje a nemá tedy při stanovování katalogových cen své zájmy, současně však má blízko k obchodní firmě Profil a má tedy možnost čerpat z jejich cenových databází – ostatně podobně jako z databází dalších firem zveřejněných na internetu.

Zmínili jsme, že POFIS sám neobchoduje se známkami a dá se tedy říci, že v tomto smyslu patří do stejné skupiny vydavatelů, kam spadá například německý Michel. To je ale jen hrubé zařazení. Při podrobnějším pohledu je třeba vnímat, jak často jednotlivé firmy katalogy vydávají. V případě většiny nejpoužívanějších katalogů Michel je to tradičně každý rok. To je velká přednost – ale současně i velký problém. Předností pro sběratele a obchodníky je, že katalogů je na trhu neustále dostatek. Nevýhodou pro vydavatele pak skutečnost, že každý rok musí katalog přinést něco nového, aby si ho filatelisté znovu a znovu koupili. Zpočátku, když známek vycházelo jen málo, stačilo doplnit sem tam nějakou specializaci a zákazníci měli pocit, že si za své peníze přišli na své. Tahle možnost se ale brzy vyčerpala, protože specializovaných údajů, které zajímají více filatelistů, zase tolik není, a případné tlačení na pilu (tedy zveřejňování kdejakého mušince) sběratele naopak odrazovalo. Zařazování novinek to nezachránil, protože ty zájemci znají z emisních plánů, nebo je dokonce ani nezajímají, a tak bylo třeba hledat jinou cestu. Michel zvolil pozvolné zvyšování katalogových cen. Tím nikoho neurazil, sběratelé si libovali, jak každý rok stoupá cena jejich sbírky (samozřejmě jen „papírově“), a obchodníci mohli kupujícím poskytovat vyšší a vyšší slevy „na katalog“ (reálná cena se na trhu totiž přirozeně nezvyšila, tu diktuje výhradně nabídka a poptávka). Když se to udělá jednou nebo dvakrát, vcelku nic se nestane. Když to ale děláte rok co rok, desítky let, katalogové ceny se prostě odtrhnou od těch reálných tržních, o čemž se můžeme přesvědčit v inzertech německých firem nabízejících například v časopisu DBZ prodej za zlomek katalogových cen Michel.

Berlin Viererblocksammlung

Berlin 1954-1959 fast komplette Sammlung (Michelnummer 116-119, 125-134, 136-139, 155-190) von postfrischen Viererblöcken. Katalogwert ohne Aufpreis für Paare bereits 700 ME.

Berlin ** 1954-1959 fast kpl. ** Viererblock zu 12,50% = 87,50

Folgend die Abbildung obiger Viererblöcke:

Náhodně vybraný starší inzerát nabízející téměř kompletní sbírku svěžích známek Západního Berlína z let 1954-9 ve čtyřblocích, v katalogové ceně 700 Michel Euro, za pouhých 87,50 Eur, tedy za 12,5 % katalogové ceny. Podobných nabídek (dokonce i s ještě většími slevami) lze na německém trhu nalézt celou řadu. Jde však zpravidla o větší soubory známek, jichž je na trhu nadbytek a samostatně uplatnění hledají jen ztěží. Skutečně hodnotné položky jsou naproti tomu nabízeny ve zcela jiných relacích, někdy dokonce za ceny vyšší, než jsou ty katalogové.

Zkušenější sběratelé tento stav samozřejmě dobře znají, vždyť ne nadarmo se v sedmdesátých a osmdesátých letech u nás říkalo, že jedna Michel marka = 2 Kčs a jeden Yvert frank = 1,50 Kčs, a to přesto, že oficiální kurz byl kolem 8 až 10 korun za marku a neoficiální zhruba dvojnásobný, francouzský frank pak stál zhruba třetinu vůči marce (odlišný přepočet katalogových cen pak svědčil o tom, že ty v Yvertu nebyly tolik odtržené od reality jako ty v Michlu). Samozřejmě to neplatilo univerzálně, u lepších hledaných položek byl kurz vyšší, u běžného zboží naopak nižší, rozhodně však nešlo a nejde o reálné tržní ceny.

Naproti tomu novodobé katalogy Pofis se snaží ve svých záznamech skutečné tržní ceny zachytit, a jsou při tom spíše zdrženlivé. Při shromažďování podkladů Pofis podobně jako v krasobruslení ponechává stranou

zjištěné ceny nejvyšší a nejnižší a pracuje s těmi nacházejícími se v tomto rozpětí. Současná velká otevřenost pokud jde o sdílení a zjišťování cenových informací má přitom dvě stránky – vedle příjemné, že spoustu práce můžete udělat na počítači z domova, i nepříjemnou, že řada údajů je těžko ověřitelných (nevíte, zda popis pravosti a jakosti odpovídá skutečnému stavu, zda dosaženou cenu někdo opravdu zaplatil apod.) či zjevně zkreslených. Při přípravě každého nového vydání je proto nutné vždy znovu a znovu vynaložit velké úsilí při zjišťování cenových informací, což je jeden z důvodů, proč katalogy POFIS ne vycházejí každoročně, ale v delších časových intervalech. To však na druhé straně jejich vydavateli umožňuje nepodbízet se obchodníkům a sběratelům umělým navyšováním katalogových cen, k čemuž se v minulosti tradičně uchýlovali někteří vydavatelé katalogů vydávaných každoročně.

Z dávných vydání katalogů Michel vyplývá, že na problém s jistou odtržeností katalogových cen od tržní reality bylo zaděláno už před desítkami let. Současná redakce si je ho zjevně vědoma, v této přechodí praxi nepokračuje a snaží se věc vysvětlit. V roce 2015 Michel dokonce vydal samostatnou publikaci – brožuru, v níž tvorbu cen ve svých katalozích vysvětluje.

MICHEL neutral · kompetent · zuverlässig

MICHEL®

Wie entstehen die MICHEL-Preise?

1. Auflage

Brožura je určena k prodeji - má uvedenu cenu 4,80 Eur.

Protože jde o věc dotýkající se skoro všech sběratelů, stojí za to se s jejím obsahem seznámit. Vyšla sice už před osmi lety, princip tvorby cen v katalozích Michel však platí i nyní (některé současné katalogy, například nejnovější Michel Speciál Rakousko 2021, ji dokonce ve svém závěru kompletně přetiskují).

V modrém rastru přinášíme překlad publikace Michel:

Jak vznikají katalogové ceny MICHEL?

Opakovaně dostáváme otázku, jak vznikají ceny MICHEL. Občas se také objevují výtky k hodnocení v katalogích MICHEL. Jednou z nich je: Ceny MICHEL jsou **příliš vysoké**. Nikdo mi za moje známky nezaplatí tolik, kolik by podle katalogu měly stát. A druhý říká: Ceny MICHEL jsou **příliš nízké**, za tyto ceny nemohu sehnat známky, o které mám zájem. Sladit tato dvě protichůdná tvrzení je jedním z úkolů redakce MICHEL. Jaké jsou tedy ceny MICHEL?

Nejprve několik definic

- 1) Všechna hodnocení jsou založena na obvyklých prodejních cenách v horním cenovém segmentu specializovaného obchodu a zahrnují německé daně a cla.
- 2) Platí pro známky v kvalitě uvedené na začátku příslušné kapitoly katalogu nebo pro jednotlivá vydání.
- 3) V případě známek, u kterých existuje riziko paděláních, platí katalogové ceny pouze pro položky ověřené spolkovým znalcem (BPP).
- 4) U katalogových cen do 5 eur mějte, prosím, na paměti, že tato ocenění zahrnují vysoký podíl maloobchodních služeb. Když takové známky prodává sběratel, nelze podíl připadající na službu obchodníka počítat.
- 5) Vady známek obvykle vedou ke snížení ceny.

V obchodě se známkami nejsou žádné pevné ceny

Co to znamená? Podkladem pro stanovení katalogových cen jsou prodejní ceníky obchodů se známkami, dosažené ceny na aukcích, návrhy odborníků, například znalců a odborných společností sběratelů v Německu i v zahraničí. Získáváme tak mnoho cenových informací, na jejichž základě pak stanovujeme katalogové ceny. V ideálním případě by všechny tyto návrhy zahrnovaly pouze bezvadné známky a návrhy cen by byly blízko u sebe. Ale realita je spíše taková:

Vidíte, že nabídky se velmi liší, a to jak cenou, tak kvalitou. Pro posouzení však předpokládáme bezvadnou kvalitu, která byla v případě potřeby také ověřena. Na tomto příkladu se ukázalo, že dvě nižší cenové skupiny tyto kvalitativní požadavky nesplňovaly, zejména nebyly známky ověřeny. Tyto nabídky proto nebudou brány v úvahu. Všechna hodnocení vycházejí z prodejních cen, které jsou obvyklé v horním cenovém segmentu specializovaného obchodu, jak píšeme výše.

V příkladu to byla nabídka za 100 eur a některé byly o něco nižší. Tehdy jsme se rozhodli na ocenění 100 eur. Proč? **V obchodě se známkami nejsou žádné pevné ceny**, a to znamená, že určitá sleva je v obchodě se známkami běžná, a to už od vydávání prvních katalogů v 19. století. Pro nás a pro tento příklad to znamená, že ocenění je navrženo tak, že při prodeji je obvykle požadováno 80 až 90 % z katalogové ceny. Většina nabídek, které mají požadovanou kvalitu, je v této cenové oblasti. Jak jsme řekli, existují i nabídky za 100 eur, tedy plnou katalogovou cenu, a naopak lze najít nabídky, které jsou pod 80 eur, bez omezení požadavku na kvalitu. Pokud se však prodejní cena výrazně liší od katalogové ceny, měli byste si daný kus důkladně prohlédnout. Protože to, co určuje cenu známky, je: **1) kvalita, 2) kvalita a 3) kvalita**.

Tedy abychom odpověděli na otázku položenou na začátku. **Katalogové ceny MICHEL odpovídají ceně, za kterou můžete známku odpovídající kvality obvykle získat v nejvyšším cenovém segmentu specializovaného obchodu.** V mnoha případech bude cena nižší, v řadě případů dokonce mnohem nižší. Pak má ale smysl si známku důkladně prohlédnout, protože obvykle nikdo nemá důvod poskytovat slevu jen tak.

Ujistěte se tedy, že kupovaná známka je skutečně v popsané jakosti. Může se však stát, že budete muset zaplatit víc, než je uvedeno v katalogu MICHEL. Protože katalogová hodnota udává tržní stav v době, kdy je katalog připraven do tisku. Potom trh samozřejmě nestojí, ale pokračuje ve vývoji. V případě katalogů, které jsou vydávány v několikaletých intervalech, to může vést k tomu, že maloobchodní ceny budou vyšší než katalogová ocenění.

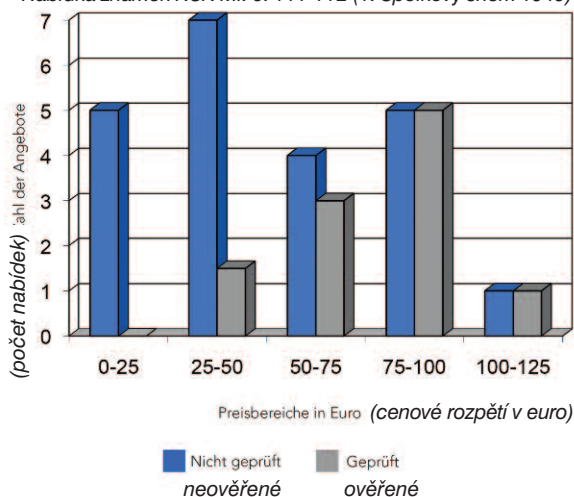
Dobrým příkladem toho za posledních 25 let byla Čínská lidová republika, kde se mnoho cen za tuto dobu zvýšilo více než desetinásobně. Tento vývoj však nebyl kontinuální, naopak se střídala údobí silného zdražování s obdobími výrazného zlevňování.

Upozornění na limit 5 euro

U katalogových cen do 5 eur mějte na paměti, že tato cena zahrnuje vysoký podíl maloobchodních služeb. V případě dalšího prodeje nelze tento podíl zpeněžit. Co to znamená? Při procházení katalogu zjistíte, že většina jednotlivých známek se nachází pod touto cenovou hranicí. Jinými slovy, nemají žádnou skutečnou hodnotu a při jejich koupi platíte za službu obchodníka, který takové známky určí podle katalogového čísla, zkontroluje jejich jakost, založí je do skladového zásobníku, ze kterého je vytáhne, když je poptávka, a nakonec je možná bude muset vrátit,

Angebote BRD MiNr. 111–112

Nabídka známek NSR Mi. č. 111–112 (1. Spolkový sněm 1949)

pokud se zákazníci nebudou líbit. To vše by měl v případě potřeby udělat za současného minimálního ohodnocení známky na 20 euro centů, které jsme v roce 2014 stanovili po 30 letech v minulých letech (nyní, po dalším bezmála desetiletí, to bude částka ještě vyšší, odhadem jistě minimálně 50 centů – pozn. FB). Ale ani za tuto částku nejsou výše uvedené aktivity obchodníka často rentabilní.

Mimochoodem, v katalogích z 50. let bylo toto minimální ocenění 1 feník. To ale neznamená, že cena takových známek od té doby stoupla 60krát. Říká to pouze, že životní náklady a nároky se od té doby zvýšily. Konečně, i když tyto levné známky mají malou nebo žádnou materiální cenu, jejich sběratelská hodnota může být značná. Měří se ale méně penězi a spíše náročností jejich získání nebo nedobrym pocitem, který sběrateli taková mezera ve sbírce přináší.

Vytváří se katalogové hodnocení

Základem pro nové vydání katalogu je předchozí vydání, nejde-li o nový titul. Jakmile je vydání katalogu připraveno k tisku, lze v zásadě začít pracovat na dalším, a to nejprve sběrem nových informací. Pro hodnocení jsou to nové ceníky, výsledky aukcí, návrhy pracovních skupin a odborných společností a také znalců.

Před zpracováním nového vydání naši zaměstnanci připraví návrhy textů a hodnocení pro své oblasti a vedle toho dostáváme od uživatelů katalogů každý den tipy a náměty na jejich vylepšení. To znamená, že na začátku zpracování je k dispozici mnoho informací.

Spolupracujeme s přibližně 600 osobami a společnostmi na celém světě. Významnou část shromážděných informací tvoří cenové podklady, které je nutné pro nový katalog zpracovat. Jde o ceníky, ke kterým může být nutné připočítat například aukční příplatek nebo naopak odečíst obvykle poskytované slevy. Jde o cenové návrhy, které dávají základ budoucí katalogové ceně.

Pokud jde o ceny dosažené na aukcích, jde o složitou záležitost. Mnoho aukčních položek jsou kusy, které nejsou v katalogu MICHEL v této podobě oceněny, například známky se vzácnými razítky nebo ve větších celcích. Jejich stav hraje důležitou roli, ale

posoudit jej můžeme pouze na základě popisu a vyobrazení. A konečně, když jde o klasickou aukci, hraje hlavní roli atmosféra v sále. Známky tak mohou dosáhnout nečekaně vysokých příklepových cen, které není tak snadné zopakovat, nebo naopak zůstávají hluboko pod očekávanou cenou, nebo se neprodají vůbec.

K příklepové ceně se připočítávají přírázky ve výši 30 % pro dražebníka, daně a další vedlejší náklady, a dalších 30 % za přírázku obchodníka, který draženou položku dále prodá.

Nejjednodušší je, když jde o unikát, který existuje jen jednou. Jako příklad lze uvést nejdražší poštovní známku světa – Guyanu Mi. č. 9, jeden cent purpurová. Byla prodána 17. června 2014 v New Yorku za 9,48 milionu amerických dolarů (včetně přírázky), což při tehdejšímu kurzu představovalo 6,97 milionu eur. Katalogovou cenu jsme tedy stanovili na 7 milionů eur. Existuje pouze tento jeden známý kus a tato cena platí do dalšího vydražení. Opravdu? Pokud by se v době přípravy této publikace, tedy v polovině dubna 2015, známka znovu prodala za 9,48 milionu amerických dolarů (nyní 8,85 milionu eur), její katalogová cena by se pohybovala kolem 9 milionů eur, a to ne proto, že by známka zdrazila, ale protože se směnný kurz změnil v neprospekch eura.

To také přináší další problém – směnné kurzy. Naše oceňovací doklady nejsou jen v eurech, mohou být v jakékoli měně na světě, zejména v amerických dolarech, britských librách a švýcarských francích. Kurzy měn se však mohou měnit nezávisle na sobě, a jak ukazuje uvedený příklad, důsledek je někdy značný. To vše je třeba zohlednit při zpracování ceny.

Dělají se nové recenze

Po shromáždění a přípravě všech podkladů začíná samotné zpracování ceny. Kontroluje se vydání po vydání a v případě potřeby známka po známce, ve všech skupinách hodnocení (svěží, s nálepkou, bez lepu, razítkovaná). To buď vede k potvrzení předchozích hodnocení, nebo ke změně. Každý rok přitom dochází k překvapením, protože nejen „obvyklí podezřelí“ přicházejí se změnami katalogových cen.

MICHEL-Deutschland-Spezial-Katalog, Bsp. verschiedener Gebiete

Specializovaný katalog MICHEL Německo, příklad různých oblastí

	MICHEL	Händler 1 (Spitze) obchodník 1 (plná cena)	Händler 2 (Spitze) obchodník 2 (plná cena)	Händler 3 (Abschlüge) obchodník 3 (se slevou)	Ergebnis
					yvledek
DR MiNr. 588–597 (Trachten) Kroje	** 200,—	** 180,—	** 120,—	** 100,—	MICHEL-Preissenkung auf ** 180,— snížení ceny na 180
BERL MiNr. 115 (Dr. E. Reuter)	** 10,—	** 15,80		** 7,20	MICHEL- Preisanhebung auf ** 14,— zvýšení ceny na 14
BRD MiNr. 116 (Weltpostverein) UPU	** 65,—	** 69,—	** 65,—	** 39,—	MICHEL- Preisanhebung auf ** 68,— zvýšení ceny na 68
BRD MiNr. 123–138 (Posthorn) Trubky	** 2200,—	** 2200,—	** 2190,—	** 1290,—	MICHEL-Preis bleibt cena zůstává
BRD MiNr. 561–565 (Olympia)	** 3,50	** 4,85	** 3,40	** 2,10	MICHEL- Preisanhebung auf 4,— zvýšení ceny na 4

Poznámky k tabulce na předchozí straně:

Německá říše Mi. č. 588-97 (Kroje 1935). Cena v katalogu MICHEL činila dříve 200 Eur. Analýza trhu 2014/15 však ukázala, že i v nejvyšším segmentu trhu činí maximálně 180 Eur. Proto byla ve vydání katalogu 2015 snížena cena na tuto částku.

Berlín Mi. č. 115 (Starosta Berlína dr. Reuter 1954). Cena bývala 10 Eur. Špičkový obchodník s velkou zákaznickou základnou si ale účtuje 15,80 Eur (sledování cen za několik let). Obchodník, který je částečně v nejdražším sortimentu a poskytuje slevy až 50 %, má cenu výrazně nižší. Následuje zvýšení ceny, i když opatrné.

NSR Mi. č. 116 (UPU 1949). Cena byla dříve 65 Eur. Analýza trhu v nejvyšším i nejnižším segmentu ukazuje, že zvýšení ceny je oprávněné.

NSR Mi. č. 123-138 (Poštovní trubka 1951). Cena svěží série se v nejvyšším obchodním segmentu nikdy příliš nelišila od katalogové ceny, proto se její cenový záznam v katalogu nemění.

NSR MiNr. 561-565 (Olympiáda 1968). Katalogová cena svěží série byla 3,50 Eur. Špičkový obchodník s velkou zákaznickou základnou si účtuje 4,85 (víceleté sledování). Další špičkový obchodník má cenu výrazně nižší, jen 3,40. Proto následuje jen opatrné zdražení.

Zwei Beispiele für Auktionen: (Dva příklady z aukcí:)

	MICHEL - původní cena	Auktion 1 aukce 1	Auktion 2 aukce 2	Auktion 3 aukce 3	Ergebnis nová cena Michel
BAD MiNr. 3 x (Landpostporto) Bádensko 12 Kr 1862	o 17.000,—	Zuschlag o 19.000,— přiklepnuto za	Zuschlag o 13.500,— přiklepnuto za		MICHEL- Preisanhebung o 25.000,— zvýšeno na
BAY MiNr. 1 II a (Schw. Einser) Bavorsko 1 Kr 1849, T2	o 3.200,—	Zuschlag o 2.700,— přiklepnuto za	Zuschlag o 2.300,— přiklepnuto za	Zuschlag o 1.900,— přiklepnuto za	MICHEL- Preisanhebung o 3.500,— zvýšeno na

Bádensko Mi č. 3x (12 Kr 1862). Původní katalogová cena 17 000 Eur byla v katalogu MICHEL uvedena kurzívou. Analýza cen dosažených v aukcích v letech 2014/2015 ukazuje velmi odlišné výsledky. Cena MICHEL byla proto pečlivě upravena směrem nahoru. Kalkulace přitom vycházela z nižší příklepové ceny, k níž bylo připočteno + 30 % na poplatky + dalších 30 % jako přírážka pro kupujícího při dalším prodeji + další přírážka, protože jsou k dispozici i vyšší příklepové ceny = nová cena MICHEL. *(Ta odpovídá vyšší ceně dosažené v první aukci s příplatkem 30 % na poplatky - pozn. FB.)* Stejný postup je u druhé položky - **Bavorsko**.

MICHEL-Europa-Katalog, Beispiel Frankreich

Händlerpreislisten (Příklady záznamů francouzských známek podle nabídkových cenů obchodníků)

	MICHEL	Händler 1 (Spitze)	Händler 2 (Spitze)	Händler 3 (Abschläge)	Ergebnis
F MiNr. 1015–1020 (Persönlichkeiten)	** 130,—	** 120,—		** 65,—	MICHEL- Preisanhebung auf ** 140,—
F MiNr. 2214 (Rochambeau)	** 1,10	** 1,20	** 1,10		MICHEL- Preisanhebung auf ** 1,30
F MiNr. 4519 (Spiegelsaal, selbstklebend)	** 15,—	** 14,50	** 15,—	** 9,—	MICHEL- Preisanhebung auf ** 18,—

(Postup kalkulace nových katalogových cen je i v tomto případě obdobný, jako u předchozích příkladů a k tabulce je rovněž připojeno podrobné vysvětlení. Dále jsou uvedeny příklady ze Zámorí, pro úsporu místa je nepřetiskujeme.)

Shrnutí

Tyto příklady poskytují představu o tom, jak kontrolujeme ceny v katalogu a proč se někdy mění. Vidíte také, že opravdu každá známka je kontrolována nezávisle na její katalogové ceně. Většina známek nemá čtyřmístnou katalogovou cenu, ale cenu obvykle hluboko pod 50 eur. V tom je krása filatelie. Za známky můžete utratit majlant, ale nemusíte shromáždit atraktivní sbírku. Měli byste však pravidelně kontrolovat aktuální informace. Protože platí, že „v obchodě se známkami neexistují pevné ceny“. Různí prodejci

nabízejí stejnou známku za různé ceny a tyto ceny nejsou pevné, ale v čase se mění. O tom byste měli být informováni. Jinak se může snadno stát, že za známku nebo jiný filatelistický objekt zaplatíte příliš mnoho, nebo při prodeji dostanete příliš málo.

Nebo byly mezitím získány nové poznatky o jednotlivých známkách, které byste měli znát, abyste předešli škodě. Takové příklady vidíme neustále. Takže: Ujistěte se, že máte vždy nejnovější vydání svého katalogu MICHEL, protože je lepší být v bezpečí, než litovat.

Emisní činnost vydavatelství katalogů Michel je svým rozsahem a spolehlivostí ve vydávání ohromující. Otázka reálnosti jejich katalogových cen je samozřejmě důležitá a my jsme se teď seznámili s tím, jak při jejich stanovování redakce Michel postupuje.

Jednoduše shrnuto – redakce katalogů Michel uvádí, že za základ při stanovování katalogových cen bere zjištěné nabídky v té **nejvyšší obchodní cenové kategorii**, a to vždy v té **nejlepší jakosti**. Počítá přitom, že obchodníci dávají zákazníkům **slevu 10 až 20 %**, což znamená, že katalogové ceny jsou o tento podíl **vyšší** než ceny tržní. Dále se v publikaci uvádí, že ceny jsou kalkulovány včetně německého cla a daní. K cenám dosaženým v aukcích je připočítávána **přirážka 30 %** pro aukční firmu a za poplatky a daně, a vedle toho **dalších 30 %** jako rabat pro obchodníka, který zboží v aukci koupil a dále ho prodává. To je mimochodem poněkud nesrozumitelné tvrzení, protože v aukcích samozřejmě nakupují i samotní sběratelé, a navíc to neodpovídá údajům o konkrétně zmiňované známce Britská Guyana, kde tato přirážka není do katalogové ceny zahrnuta.

Je jasné, že současná cenová politika vydavatelství katalogů Michel se snaží být jiná a realističtější, než tomu bylo v dávné minulosti, s jejímiž důsledky se však při tvorbě katalogových cen redakce Michel musí vypořádávat dodnes.

My se však v tomto článku nechceme zabývat katalogovými cenami Michel obecně, jde nám především o ceny uvedené u známek **Československa a České republiky**. Pro účely oceňování našich známek bychom potřebovali dospět k určitému **koefficientu**, kterým by šlo **přepočítat** katalogové ceny Michel na naše koruny, a to ve vztahu k situaci na našem trhu.

Dospět ke stanovení takového koefficientu bychom mohli tak, že **porovnáme** Michlovy katalogové ceny s reálnými cenovými záznamy v katalogích POFIS, čímž získáme údaj (respektive určité rozpětí), který by nám pomohl se orientovat při používání katalogu Michel pro oceňování československých a českých emisí.

Ukážeme si to na konkrétních příkladech a začneme jednodušší oblastí - **neupotřebenými známkami České republiky**. V levém sloupci ukážeme záznamy v nejnovějším katalogu Michel, vpravo Dodatek POFIS.

2022, 20. Jan. 400. Geburtstag von Molière. Odr. (5x10); Papier fl.; gez. K 12:11%.

bbo Molière, eigentlich Jean-Baptiste Poquelin (1622–1673), französischer Schauspieler, Theaterdirektor und Dramatiker; Szene aus „Tartuffe“ (1664)

1148	23 Kč	mehrfarbig	bbo	2,10	2,10
			FDC		3,60

Auflage: 500.000 Stück

Molière

20. 1.; K. Zeman; OF; TF 2x PA 50; HZ 11 3/4; 11 1/4; papír fl-an-OF. Náklad: 500 tis.

FDC J. Tvrdoň FDC 39,-

Molière (1622 - 1673)

1149	23 Kč	vícebarevná		23	12	2
------	-------	-------------	--	----	----	---

2022, 6. April. Technische Denkmäler: Schwarzenbergischer Schwemmkanal. Odr., Bogen (5×10); Papier fl.; gez. K 12:11%.

bbz) Einlaufportal des Hirschberg-Tunnels

1155 B mehrfarbig bby 1,80 1,80
FDC 3,40

Markenheftchen (6×2)

H-Blatt 69 mit 8 × MiNr. 1155 und 4 Zierfeldern ... 14,50 14,50
MH 221 mit 1 × H-Blatt 69 ... 14,50 14,50

Nominale zur Zeit der Ausgabe: 19 Kč

Auflagen: MiNr. 1155 = 500.000 Stück, MH 221 = 9.000 Markenheftchen

2022, 6. April. Europa: Geschichten und Mythen. Odr. (3×2); Papier fl.; gez. K 11%.

bbz) Libuše und Přemysl, mythische Stammeltern des Herrschergeschlechts der Přemysliden

1156 E mehrfarbig bby 3,60 3,60
FDC 4,80
Kleinbogen 21,50 21,50

Nominale zur Zeit der Ausgabe: 39 Kč

Auflage: 78.000 Stück

2022, 6. April. Schauspieler (IV). Odr. (1×2 + 1×2); Papier fl.; gez. Ks 14:13%.

bca) Jan Werich (1905–1980), Schauspieler, Dramatiker und Schriftsteller
bcb) Stella Zázvorková (1922–2005), Schauspielerin

1157 30 Kč mehrfarbig bca 2,80 2,80
1158 34 Kč mehrfarbig bcb 3,20 3,20
Satzpreis (2 W.) 6,— 6,—
2 FDC 8,80
Paar 6,— 6,—
Kleinbogen 12,— 12,—

Auflage: 50.000 Sätze

2022, 15. Juni. Generalkonferenz des Internationalen Museumsrats (ICOM), Prag. Odr. (10×5); Papier fl.; gez. K 11%:12.

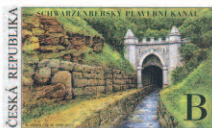

bcb) Symbole der tschechischen Kultur

1162 E mehrfarbig bcf 3,60 3,60
FDC 4,80

Auflage: 400.000 Stück

Technické památky: Swarzenberský plavební kanál

6. 4.; [N] A. Absolon; [L] M. Srb; OF; TF 2x 50 a 8x (8 + 2x 2K); HZ 11 3/4 : 11 1/4; papír fl-an-OF. B = 21 Kč (19 Kč ke dni vydání). Náklad: 500 tis. zn. + 9 tis. SL.

Horní portál tunelu Swarzenberského plavebního kanálu

FDC 37,-

1156 B vícebarevná 21 11 2

Zvláštní úprava pro známkové sešitky

K této emisi byl vydán i známkový sešitek¹⁾ ve zvláštní sešitkové úpravě (SL 8+2x 2K) - viz obr. Zst 69 v části Znamkové sešitky.

K1156 [] nebo [] 21 11 3
S1156 spojka (1+K+1) 42 22 10
SL 1156 sešitkový list (8+2x 2K) .. 168

¹⁾ Sešitkové listy pošta dodávala pouze neupotřebeně.

EUROPA: Příběhy a mýty

6. 4.; [N] R. Fučíková; OF; TF 8x PL (6); HZ 11 1/4; papír fl-an-OF. E = 39 Kč ke dni vydání. Náklad: 78 tis. (13 tis. PL).

FDC 53,-

Libuše a Přemysl

1157 E vícebarevná.. ** ○ ∅OF ** ○ ∅OF
39 20 4 234 120 50

Čeští herci a herečky

6. 4.; [N] J. Maget; OF; TF 6x PL (2x 1158 + 2x 1159 v šachovnicovém uspořádání + 1K); RZ 14 : 13 1/2; papír fl-an-OF; rozměry známek 50 x 40 mm, rozměry PL 165 x 108 mm. Náklad: 50 tis. sérií (25 tis. PL)

FDC (2) 96,-

30 Kč - Jan Werich (1905-1980); 34 Kč - Stella Zázvorková (1922-2005)

1158 30 Kč vícebarevná 30 15 5
1159 34 Kč vícebarevná 34 17 6
Řada (2) 64 32 11
PL1158/9 2x 30 + 2x 34 128 64 26

Konference Mezinárodní rady muzeí ICOM v Praze

15. 6.; [N] M. Roubíček; OF - 4 přímé barvy; TF 2x PA 50; HZ 11 1/4 : 11 3/4; papír fl-an-OF. E = 39 Kč ke dni vydání. Náklad: 400 tis.

FDC 53,-

ČESKÁ REPUBLIKA E Symboly související s českou kulturou a historií

1163 E vícebarevná ** ○ ∅OF
39 20 2

2021, 9. Juni. Blockausgabe: Schönheiten der Heimat. Odr., MiNr. 1120 komb. StTdr. und Odr.; Papier fl.; gez. Ks 11½:11¼.

bad) Schloss Jezeří (Eisenberg)
bae) Bergbauformation Wolfspinge

1120	26 Kč	mehrfarbig	bad	2,30	2,30
1121	27 Kč	mehrfarbig	bae	2,40	2,40
Block 86	(70 × 107 mm)		baf	4,70	4,70
			2 FDC (je eine Blockmarke)		7,70

Auflage: 30.000 Blocks

2021, 23. Juni. Blockausgabe: Kinderbuch „Kater Mikeš“. Komb. StTdr. und Odr., Blockrand StTdr.; Papier fl.; gez. Ks 11¼.

bag) Illustration aus dem Kinderbuch „Kater Mikeš“ von Josef Lada (1887–1957), Illustrator und Kinderbuchautor

1122	55 Kč	mehrfarbig	bag	5,—	5,—
Block 87	(108 × 164 mm)		bah	5,—	5,—
			FDC (Blockmarke)		6,50

Auflage: 30.000 Blocks

Krásky naší vlasti: Státní zámek Jezeří

9. 6.; [N] A. Absolon; [L] M. Srb (1122); OF; TF 12x AP (2);
RZ 11 1/2 : 11 3/4; papír fl-an-OF; rozměr aršíku 70 x 107 mm,
rozměry zn. 40 x 26 mm. Náklad: 30 tis. aršíků.
[A] obě FDC M. Srb

FDC (2) 85,-

Státní zámek Jezeří

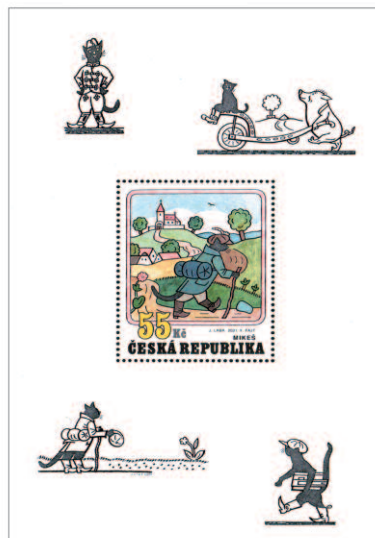
Skalniata rokle Vlčí jáma

			**	⊙	≡
1122	26 Kč	vícebarevná	26	13	4
1123	27 Kč	vícebarevná	27	14	4
		Řada (2)	53	27	8
A1122/3			53	27	9

Kocour Mikeš

23. 6.; [N] P. Hrach; [J] V. Fajt; OTp+OF; TF 1 AP; RZ 11 3/4; papír fl-an-OF; rozměr známky 40 x 50 mm, rozměr aršíku 108 x 164 mm.
Náklad: 30 tis.

FDC 69,-

Kocour Mikeš
na vandro

1124	55 Kč	vícebarevná	55	55	15
A1124		aršík	55	55	20

Česká republika

Při porovnávání cen v obou katalozích (Michel a POFIS) jsme se samozřejmě neomezovali jen na ukázky vyobrazené na předchozích stranách - záznamy jsme prošli od počátku, tedy od roku 1993 do současnosti. Zjistili jsme přitom, že naprostá většina cen v katalogu Michel vychází z ceny nominální a v průběhu následujících let se příliš nemění. To je ostatně v souladu se skutečností, že nemalý počet z dosud vydaných známek má pošta stále na skladě, což lze snadno ověřit v jejich seznamu uvedeném na webové stránce www.cpost.cz. Jistý problém to představuje u známek s nominální hodnotou vyjádřenou písmenem, jejichž prodejní cena se v důsledku změny poštovních tarifů samozřejmě zvyšuje.

Pokud jde o poštovní **neupotřebené známky**, vychází přepočít z Michel euro na koruny zhruba 1:10 až 1:12 (v průměru tedy 1:11), což lze snadno ukázat například na známce Moravské zemské muzeum v Brně 2017, Pof. 933, Mi č. 931, s nominální hodnotou 20 Kč a katalogovým záznamem 1,80 Michel euro. Ve zkratce lze tedy říci, že pokud pro rychlou orientaci u neupotřebených známek České republiky budete počítat s cenou **10 Kč za katalogové euro**, u naprosté většiny z nich nebudete daleko od reálné ceny.

Zajímavou a trochu nečekanou skutečností je, že Michel uvádí a hodnotí i některé speciality, například u sešitků Mucha 2010, a to s cenami mírně se lišícími od podoby standardní.

U aršíku Karel IV. 2016 uvádí Michel obě varianty nápisu, přičemž běžnou a správnou (Quartus) hodnotí 8 ME, což je výrazně méně než v katalogu POFIS - 200 Kč (aršík se přitom prodává i o něco dražší, v tomto případě tedy dokonce za víc, než je plná katalogová cena Michel). Obdobná situace je i u aršíku s nápisem nesprávným (Quatrus), který má v katalogu Michel záznam 90 euro a v katalogu POFIS 700 Kč, na trhu jsme však zaznamenali prodeje i za cenu výrazně vyšší, i kolem 2.000 Kč, tedy za částku dosahující téměř plnou katalogovou cenu Michel. V obou případech jde však o naprostou výjimku.

Výjimkou, ale opačným směrem, jsou záznamy některých známek z prvních let České republiky, v katalogu Michel oproti tržní situaci v ČR značně podceněné. Příkladem jsou hodnoty 2 Kč Krasobruslení a 2 Kč Havel, obě z roku 1993, se záznamem POFIS 8 Kč a Michel jen 0,30 Eur. Takových příkladů bychom mohli uvést víc, ale od druhé poloviny devadesátých let jsou už vysloveně ojedinělé.

Když už se věnujeme emisím České republiky, podívejme se i na záznamy razítkovaných známek a FDC.

Poštovní **upotřebené** známky vede katalog POFIS ve dvou podobách - razítkované z ochoty, s lepem, jak je dodává Pošta, a pak z běžného poštovního provozu. Michel pro upotřebené známky uvádí jen jeden záznam. U většiny z nich pak ve stejné výši jako u známek neupotřebených a jen u malé části o něco levněji. To je však v protikladu k tržní praxi v České republice, kde jsou razítkované známky výrazně levnější než známky neupotřebené. Srovnáním katalogových cen lze dojít k závěru, že ceny známek **s lepem**

orazítkovaných z ochoty lze přepočítat ve většině případů v poměru **1 ME = 5 Kč**, známky **z běžného poštovního provozu** v poměru **1 ME = 1 Kč** (výjimky se samozřejmě vyskytují, jsou však řídke).

A konečně cena **FDC**, u nichž ve většině případů platí přepočít obdobný jako u známek neupotřebených, tedy **1 ME = 10 až 12 Kč** vůči cenám v katalogu POFIS.

Československo po roce 1945

Pro známky druhé republiky nemáme k dispozici dostatečně aktuální katalog POFIS, proto porovnáme katalogové ceny Michel 2023 s cenami, jichž bylo na našem trhu v poslední době opakovaně dosaženo. Zvolili jsme pro tento účel standardní, i když méně často se vyskytující položky nabízené Zásilkovou službou Profil a prodané ve větším počtu a dále několik položek z nedávných známých aukcí.

Neupotřebený aršík 5 Kčs PRAGA 1961 (Velké prádlo) Pof. A1216, s drobnými výrobními vynechávkami lepu byl prodáván za cca 2.000 Kč, se zcela svěžím lepem za 2.400 Kč, v katalogu Michel má záznam 120 ME, tedy v poměru **1 ME = 20 Kč**.

Populární čtyřbloky Umění z roku 1966 v bezvadném stavu se prodávají za cca 1.600 Kč, v katalogu Michel mají záznam 170 ME, poměr je tedy cca **1 : 9**.

Poměrně snadno můžeme porovnat katalogové ceny Michel s tuzemskými tržními cenami dosaženými v nedávných aukcích (včetně přírůžky) za některé svěží neupotřebené desetibloky:

Název	cena Kč	cena ME	ME : Kč
Fučík 1951	9.600	250	1 : 38
Smetana 1951	24.000	700	1 : 34
Dvořák 1951	19.000	500	1 : 38
Revolucionář	7.200	180	1 : 40
Mauzoleum	4.800	140	1 : 34
Turistika 1954	8.000	300	1 : 26
Kroje 1955	15.000	550	1 : 27
Kroje 1956	8.500	200	1 : 42
Houby 1958	6.500	250	1 : 26
UNESCO 1958	2.600	40	1 : 65
Ptáci 1959	8.500	240	1 : 35
FIP 1962	1.300	75	1 : 17
Brouci 1962	8.500	200	1 : 42
Kozoroží 1963	8.000	250	1 : 32
Květiny 1964	7.200	160	1 : 45
MFF 1964	3.100	60	1 : 52
Osvobození 1965	6.600	100	1 : 66
Indián 1966	12.000	280	1 : 43
Znak Prahy 1968	700	15	1 : 47
Interkosmos 1980	850	40	1 : 21
Letecké 1951	32.000	1.200	1 : 27
Letecké 1962	3.600	120	1 : 30
Letecké 1968	600	40	1 : 15
Letecké 1973	850	80	1 : 11

Z uvedených výsledků vyplývá, že v případě naprosto většiny „lepší“ desetibloků (tedy těch méně se vyskytujících, a proto hledaných) plná katalogová cena Michel nedosahuje tuzemskou cenu tržní a v některých případech ji tržní cena vysoce převyšuje.

U „běžnějšího“ materiálu je tomu jinak - katalogová cena Michel je až dvojnásobná než cena tržní.

Zcela jiná je situace u běžně se vyskytujících známek staré i nové měny, kde ceny v katalogu Michel je třeba přepočítávat mnohem níže, a to až v poměru 1 : 1 až 1 : 2, u lepších sérií až 1 : 4, u kuponů většinou 1 : 5.

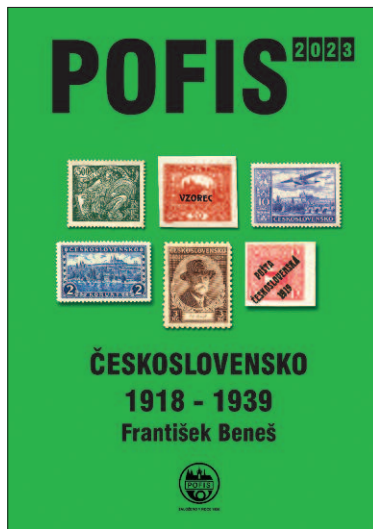
Při podrobnějším porovnávání však nalezneme poměrně značný rozptyl v přepočtech, kdy zejména námětové série jsou oceněny ve výrazně odlišném přepočtu od emisí nenámětových.

Pro úplnost zmíníme emise Čs. námořní plavba 1989 s námětem lodí, jejíž běžná série má v katalogu POFIS záznam 9 Kč a v Michlu 3 ME, jde tedy o poměr 1 : 3. Nevydaný sešitkový list, v katalogu POFIS se záznamem 3.500 Kč byl v tomto měsíci opakovaně prodán na aukčním webu Aukro za cenu cca 3.000 Kč, v katalogu Michel má přitom zánám 500 ME, jde tedy o poměr 1 : 6.

Údobí tzv. druhé republiky, tedy let 1945 až 1992 by si proto zasloužilo samostatné pojednání, a bylo by záslužné, kdyby se některý sběratel, badatel či obchodník takového úkolu ujal, shromáždil průřez aktuálními cenami, porovnal je se záznamy Michel a výsledek přinesl v podobě článku v časopisu Filatelie. Zajímavé by to bylo nejen u známek neupotřebovaných, ale i u razítkovaných a FDC.

Československo 1918 až 1939

Nejčerstvěji můžeme porovnat katalogové záznamy Michel a POFIS v případě první republiky. Umožňuje nám to právě vydaný katalog POFIS.

1923, 28. Okt. 5 Jahre Republik. StTdr. auf verschieden starkem Papier (10×10); Wz. 1 Y (5-8); brauner quadrill. Gummi mit Monogramm ČSP; gez. L 13¼:14¼.

o) Thomáš Garrigue Masaryk (1850-1937), 1. Staatspräsident

205	50	(H)	(+ 50 H)	dunkelgrün	o	1,50	0,50
206	100	(H)	(+ 100 H)	karmin	o	2,50	1,—
207	200	(H)	(+ 200 H)	blau	o	8,—	3,50
208	300	(H)	(+ 300 H)	sepia	o	8,—	5,—
Satzpreis (4 W.)						20,—	10,—

MinR. 205-208 sind mit dünnem und dickem Papier bekannt.

Auflagen: MiNr. 205 = 920 000, MiNr. 206 = 655 000, MiNr. 207 = 160 000, MiNr. 208 = 140 000 Stück

Gültig bis 29.2.1924

1925, 11. Mai. Internationaler Olympischer Kongress, Prag. MiNr. 205-207 mit blauem bzw. rotem Bdr.-Aufdruck „CONGRES OLYMP. INTERNAT. / PRAHA 1925“.

209

209	50	(H)	(+ 50 H)	dunkelgrün	(205) BI	13,—	10,—
210	100	(H)	(+ 100 H)	karmin	(206) BI	17,—	15,—
211	200	(H)	(+ 200 H)	blau	(207) R	90,—	65,—
Satzpreis (3 W.)						120,—	90,—

Auflagen: MiNr. 209 = 280.000, MiNr. 210 = 110.000, MiNr. 211 = 50.000 Stück

Gültig bis 30.6.1925

1926, 1. Juni. Sokolkongress, Prag. MiNr. 205-208 mit blauem bzw. rotem Bdr.-Aufdruck „VIII. SLET VŠESOKOLSKÝ / PRAHA 1926“.

214

212	50	(H)	(+ 50 H)	dunkelgrün	(205) BI	5,—	5,—
213	100	(H)	(+ 100 H)	karmin	(206) BI	10,—	5,—
214	200	(H)	(+ 200 H)	blau	(207) R	35,—	15,—
215	300	(H)	(+ 300 H)	sepia	(208) R	50,—	25,—
Satzpreis (4 W.)						100,—	50,—

Auflagen: MiNr. 212 = 300.000, MiNr. 213 = 235.000, MiNr. 214 = 90.000, MiNr. 215 = 60.000 Stück

Srovnáme-li katalogové ceny Michel a POFIS, v případě neupotřebovaných (Michel je vede jako svěží), dostaneme poměr u Jubilejních 1 ME = 25 Kč, u Kongresu 1 ME = 22,50 Kč, u Sletu 1 ME = 22 Kč, u všech tří sérií tedy katalogová cena Michel odpovídá zhruba v plné výši ceně tržní. U ○ je to jiné, poměr ME : Kč je 1:6; 1:11; 1:12.

1923, 28. 10. Jubilejní - 5. výročí vzniku ČSR

M. Švabinský; MT; ŘZ 13 3/4 až 14 3/4; papír s průsvitkou (P5 - P8); lep s monogramem.

Platnost: do 29. 2. 1924 (prodej zahájen 27. 10. 1923).

Nejlevnější varianta průsvitky	**	*	○
176 50 h zelená	40	12	2
177 100 h červená	60	18	3
178 200 h modrá	200	60	30
179 300 h hnědá	200	60	25
Řada (4)	500	150	60

1925, 11. 5. Olympijský kongres v Praze

Známky (176 - 178) s OTp přitiskem v barvě modré (180, 181) a červené (182).

Platnost: do 30. 6. 1925.

Nejlevnější varianta průsvitky	**	*	○
180 50 h zelená(176) m	350	110	100
181 100 h červená(177) m	450	160	150
182 200 h modrá(178) čv	1.900	850	750
Řada (3)	2.700	1.100	1.000

1926, 1. 6. VIII. všesokolský slet v Praze

Známky (176 - 179) s OTp přitiskem v barvě modré (183, 184) a červené (185, 186).

Platnost: do 31. 7. 1926.

Nejlevnější varianta průsvitky	**	*	○
183 50 h zelená(176) m	100	30	25
184 100 h červená(177) m	200	60	35
185 200 h modrá(178) čv	800	250	220
186 300 h hnědá(179) čv	1.100	360	320
Řada (4)	2.200	700	600

Auf ungarischen Freimarken „Schnitter“, weiße Ziffern

118

118	10 f	rosa	(186)	400,—	250,—
119	15 f	violett	(187)	180,—	150,—

Auf ungarischen Freimarken „Schnitter“, farbige Ziffern

120

120	2 f	ocker	(190)	0,30	0,30
121	3 f	rotlila	(191)	0,30	0,30
122	5 f	grün	(192)	0,30	0,30
123	6 f	grünblau	(123)	0,70	0,70
124	10 f	rosa	(194)	2,—	1,50
125	15 f	violett	(195)	0,30	0,30
126	20 f	braun	(196)	17,—	15,—
127	25 f	ultramarin	(197)	1,20	1,—
128	35 f	rotbraun	(198)	12,—	12,—
129	40 f	olivgrün	(199)	4,—	3,20

Auf ungarischen Freimarken „Parlamentsgebäude“

130

130	50 f	lila/helllila	(200)	1,50	2,—
131	75 f	blau/hellblau	(201)	1,50	2,—
132	80 f	grün/hellgrün	(202)	1,50	2,—
133	1 Kr	dunkelrot/rot	(203)	3,—	2,50
134	2 Kr	braun/hellbraun	(204)	12,—	12,—
135	3 Kr	violett/grau	(205)	50,—	45,—
136	5 Kr	dunkelbraun/braun	(206)	120,—	80,—
137	10 Kr	lilabraun/lila	(207)	1300,—	900,—

Auf ungarischen Freimarken „König Karl IV. und Königin Zita im Krönungsornat“

139

141

138	10 f	zinnober	(213)	0,30	0,30
139	20 f	dunkelbraun	(215)	0,50	0,30
140	25 f	hellblau	(216)	1,50	1,—
141	40 f	oliv	(217)	5,—	4,—
142	50 f	purpur	(218)	40,—	30,—

Auf ungarischen Freimarken „Schnitter“, Inschrift Magyar Posta

143

143	10 f	rosa	(246)	12,—	10,—
144	20 f	braun	(248)	6500,—	4500,—

Srovnání katalogových cen Michel a POFIS, neupotřebené (Michel je u PČ 1919 vede se stopou na nálepce, proto srovnáváme s cenami v katalogu POFIS ve druhém sloupci) a razítkované (údaj za lomítkem):

Bílá čísla - 10 f	1 ME = 25 Kč / 16 Kč
Bílá čísla - 15 f	1 ME = 25 Kč / 9 Kč
Ženci - 20 f	1 ME = 13 Kč / 13 Kč
Parlament - 5 K	1 ME = 18 Kč / 21 Kč
Parlament - 10 K	1 ME = 23 Kč / 18 Kč
Magyar Posta - 20 f	1 ME = 28 Kč / Pofis nevede
Zita - 40 f	1 ME = 12 Kč / 15 Kč
Zita - 50 f	1 ME = 15 Kč / 13 Kč

Z uvedených příkladů vyplývá, že katalogová cena Michel u neupotřebených drahých položek odpovídá zhruba v plné výši ceně tržní, nebo je dokonce nižší. U levných položek je však třeba použít výrazně nižší přepočít.

Ženci - Bílá čísla

Ö. Tull; KT; průsvitka Pz (kříže); HZ 15. Černý KT přetisk druhu F.

(Mi. č.) ** * ⊙

99	10 f	červená	(186)	16.000	10.000	4.000
100	15 f	fialová	(187)	7.000	4.500	1.400

Ženci - Barevná čísla

Ö. Tull; KT; průsvitka Pz (kříže); HZ 15. Černý KT přetisk druhu F, u 103 i D.

Mi. č. ** * ⊙

101	2 f	světle hnědá	(190)	2	bz	2
102	3 f	fialová	(191)	2	bz	2
103	5 f	zelená	(192)	2	bz	2
103X	- s přetiskem D			1.400	800	500
104	6 f	zelenomodrá	(193)	18	6	5
105	10 f	červená	(194)	120	35	10
106	15 f	fialová	(195)	3	bz	2
107	20 f	hnědá	(196)	400	220	200
108	25 f	modrá	(197)	50	16	10
	a) světle modrá			100	40	10
109	35 f	hnědá	(198)	300	180	120
110	40 f	zelená	(199)	140	60	50

Ženci - Magyar posta

Ö. Tull; KT; průsvitka Pz (kříže); HZ 15. Černý KT přetisk druhu F.

(Odlíšné označení státu - bez „KIR.“!)

(Mi. č.) ** * ⊙

105a	10 f	červená	(246)	300	140	100
107a	20 f	hnědá	(248)	220.000	180.000	—

Parlament

W. Brandmayer; KT; průsvitka Pz (kříže); HZ 14.

Černý KT přetisk druhu C.

(Mi. č.) ** * ⊙

111	50 f	fialová	(200)	50	24	25
112	75 f	modrá	(201)	50	24	20
113	80 f	zelená	(202)	40	15	15
114	1 K	červená	(203)	50	24	25
115	2 K	hnědá	(204)	250	120	120
116	3 K	fialová / šedá	(205)	1.600	850	800
117	5 K	hnědá	(206)	3.600	2.100	1.700
118	10 K	hnědá / fialová	(207)	45.000	30.000	16.000

Karel a Zita

I. Földes; KT; průsvitka Pz (kříže); HZ 15.

Černý KT přetisk druhu F.

a / b ** * ⊙

119	10 f	červená	(213) a	5	2	2
120	20 f	hnědá	(215) a	5	2	2
121	25 f	modrá	(216) a	25	12	12
122	40 f	olivová	(217) b	120	60	60
123	50 f	fialová	(218) b	1.100	600	400

Auf ungarischen Portomarken 1903/1915, schwarze Ziffern			
	148		
145 1 f dkl/grün/schwarz.	(P 18 oder 26)	1200,—	1200,—
146 2 f dkl/grün/schwarz.	(P 19 oder 27)	750,—	650,—
147 5 f dkl/grün/schwarz.	(P 20 oder 28)	1500,—	1400,—
148 12 f dkl/grün/schwarz.	(P 6, 14, 23 oder 31)	5500,—	4500,—
149 50 f dkl/grün/schwarz.	(P 8, 16, 25 oder 33)	350,—	300,—

Auf ungarischen Portomarken 1903/1915, rote Ziffern			
	155		
150 1 f dunkelgrün/rot	(P 36)	150,—	130,—
151 2 f dunkelgrün/rot	(P 37)	1,—	1,—
152 5 f dunkelgrün/rot	(P 38)	17,—	15,—
153 6 f dunkelgrün/rot	(P 39)	3,—	3,—
154 10 f dunkelgrün/rot	(P 40)	0,70	0,70
155 12 f dunkelgrün/rot	(P 41)	3,—	3,—
156 15 f dunkelgrün/rot	(P 42)	7,—	6,—
157 20 f dunkelgrün/rot	(P 43)	2,—	2,—
158 30 f dunkelgrün/rot	(P 44)	50,—	45,—

Na doplntních uherského původu emise PČ 1919 opět vidíme, že dražší neupotřebené známky katalog hodnotí v souladu s jejich tržní cenou, nebo dokonce níže. Dá se tedy říci, že tyto ceny Michel rozhodně nejsou přemrštěné a tyto známky lze kupovat a prodávat za plný katalog nebo i draž. Jiná situace je u známek běžnějších, neupotřebených i razítkovaných, do jejichž ceny Michel započítává „manipulační poplatek“ obchodníků a jejich reálná cena na trhu je oproti katalogovému záznamu nižší (pro přepočet z ME na Kč je tedy třeba používat příslušné nižší koeficient - viz údaje v pravém sloupci). Obecně lze uvést, že čím je katalogový záznam Michel nižší, tím nižší je i koeficient pro přepočet ceny na Kč.

1920, ab Mitte Febr. Freimarken der Tschechoslowakei (Hradschin-Zeichnung) mit Aufdruck „SO / 1920“ in Schwarz, Rot oder Blau. A = □.			
	1		
1 A 1 (H) dunkelbraun	(18) S	0,40	0,40
2 A 3 (H) purpurlila	(1) S	0,30	0,30
3 A 5 (H) blaugrün	(24) S	45,—	30,—
5 A 10 (H) hellgelbgrün	(25) S	500,—	400,—
6 A 15 (H) ziegelrot	(26) S	22,—	15,—
a braunrot		220,—	130,—
b 20 (H) blaugrün	(4) S	0,40	0,30
8 A 20 (H) karmin	(27) S	600,—	500,—
10 A 25 (H) violett	(28) S	1,50	1,—
11 A 30 (H) gelboliv	(6) R	0,40	0,30
13 A 40 (H) rotorange	(7) S	0,60	0,40
14 A 50 (H) dunkelviolet	(19) S	1,20	0,60
15 A 50 (H) dunkelblau	(30) S	5,—	2,—
16 A a 60 (H) gelb-bis rotorange	(20) Bl	1,50	1,—
17 A 75 (H) grünschwarz	(31) R	1,50	1,—
18 A 80 (H) oliv	(21) R	1,—	1,—
19 A 100 (H) hellbraun	(8) S	2,—	1,50
20 A 120 (H) grauschwarz	(32) R	3,—	3,—
21 A 200 (H) ultramarin	(9) R	3,—	4,—
22 A 300 (H) dunkelgrün	(22) R	12,—	10,—
23 A 400 (H) violett	(10) R	5,—	4,—
24 A 500 (H) rotbraun	(33) S		
a Aufdruck blau		10,—	7,—
b Aufdruck schwarz		12,—	10,—
25 A a 1000 (H) purpur	(23) S		
a Aufdruck blau		25,—	18,—
b Aufdruck schwarz		120,—	100,—

1927/1929. Freimarken: Landschaftsbilder. StTdr. (10×10); oWz.; gez. L 13%.			
	263		
263 2 Kč ultramarin	aa	2,50	0,30
264 3 Kč rot (1928)	aa	6,—	1,—
265 4 Kč dunkelviolet (1928)	ab	25,—	1,20
266 5 Kč olivgrün (1928)	ab	17,—	2,—
Satzpreis (4 W.)		50,—	4,50

Vpravo uvádíme poměr cen v ME : Kč u * a ⊙ 1 ME=Kč

Doplatní - Černá čísla				
126 1 f zelená / černá	(P26)	65.000	50.000	30.000
127 2 f zelená / černá	(P27)	35.000	25.000	15.000
128 5 f zelená / černá	(P28)	70.000	50.000	35.000
129 12 f zelená / černá	(P31)	180.000	140.000	80.000
130 50 f zelená / černá	(P33)	20.000	13.000	6.000

Doplatní - Červená čísla				
131 1 f zelená / červená	(P36)	9.000	6.000	2.000
132 2 f zelená / červená	(P37)	20	6	5
133 5 f zelená / červená	(P38)	450	200	150
134 6 f zelená / červená	(P39)	80	30	25
135 10 f zelená / červená	(P40)	15	6	5
136 12 f zelená / červená	(P41)	80	30	25
137 15 f zelená / červená	(P42)	250	120	100
138 20 f zelená / červená	(P43)	20	12	10
139 30 f zelená / červená	(P44)	1.200	600	600

SO	barva př.	Pol. č.	**	*	⊙*
1 1 h hnědá	č	(1)	15	4	3
2 3 h fialová	č	(2)	3	1	1
3 5 h modrozelená	č	(4)	900	400	300
4 10 h zelená	č	(6)	15.000	10.000	8.000
5 15 h cihlově červená	č	(7)	500	150	120
a) hnědočervená	č	(7a)	10.000	7.000	2.000
b) červená	č	(7b)	20.000	15.000	5.000
6 20 h modrozelená	č	(8)	4	1	1
7 20 h karminová	č	(9)	17.000	14.000	10.000
8 25 h fialová	č	(11)	30	6	5
9 30 h žlutá	čv	(12)	12	2	1
11 40 h oranžová	č	(14)	12	2	2
12 50 h fialová	č	(15)	15	4	3
13 50 h modrá	č	(16)	40	12	10
14 60 h žlutooranžová	m	(17)	40	12	5
a) červ. oranž.	m	(17a)	30	9	5
15 75 h šedozelená	čv	(18)	50	14	5
16 80 h olivová	čv	(19)	40	12	5
17 100 h hnědá	č	(20)	30	9	5
18 120 h šedá	čv	(21)	90	30	15
a) světle šedá	čv	(21a)	1.000	600	100
19 200 h ultramarinová	čv	(22)	90	30	25
20 300 h zelenošedá	čv	(23)	150	70	70
21 400 h modrofialová	čv	(24)	80	25	20
22 500 h hnědá	m	(25)	150	65	60
a) hnědá	č		200	90	90
23 1000 h fialová	m	(26)	270	150	150
a) fialová	č		3.500	2.500	1.600

BEZ PRŮSVITKY			
229 2 Kč modrá		50	15
230 3 Kč červená, typ II		120	50
231 4 Kč fialová		350	140
232 5 Kč zelená		200	80
Řada (4)		720	280

267	30 H	schwarz	ac	0,30	0,30
268	40 H	rotbraun	ad	0,30	0,30
269	50 H	dunkelgrün	ae	0,30	0,30
270	60 H	rot	af	0,30	0,30
271	1 Kč	schwarzrosa	ag	0,40	0,30
272	1,20 Kč	dunkellila	ah	1,20	0,70
273	2 Kč	ultramarin	ai	1,20	1,—
274	2,50 Kč	schwartzlichblau	ak	4,—	3,—
275	3 Kč	dunkelbraun	al	2,—	1,80
276	5 Kč	grauviolett	am	4,—	4,—
Satzpreis (10 W.)				14,—	12,—
267 C	gez. L 12%			250,—	250,—
268 C	gez. L 12%			250,—	250,—
269 C	gez. L 12%			350,—	350,—
270 C	gez. L 12%			300,—	300,—
271 C	gez. L 12%			1000,—	1000,—
272 C	gez. L 12%			350,—	350,—
273 C	gez. L 12%			1000,—	1000,—
274 C	gez. L 12%			550,—	550,—
275 C	gez. L 12%			450,—	450,—
276 C	gez. L 12%			500,—	500,—

Závěrem

Seznámili jsem se způsobem, kterým redakce katalogů Michel tvoří cenové záznamy. Využili jsme přitom ojedinělou publikaci, v níž Michel otevřeně popisuje své postupy při cenotvorbě (což jiní vydavatelé katalogů v minulosti i v současnosti nedělali a nedělají) a porovnali jsme ceny Michel s aktuálními cenami za československé a české známky na našem trhu.

Na praktických příkladech jsme zjistili, že zejména u dražších známek katalogové ceny Michel až překvapivě často zhruba odpovídají cenám na našem trhu, nebo jsou dokonce nižší (na což však má ovšem vliv i současný silný vzestup tuzemské koupěschopné poptávky vyplývající z nečekaně vysoké inflace, v jejímž důsledku se značně zvýšil zájem o alternativní investice i ze strany nefilatelistů). Řadu hodnotných položek lze tedy kupovat a prodávat za plnou katalogovou cenu Michel (nebo dokonce i draž).

Na druhé straně běžnější a levné položky mají většinou v katalogu Michel cenu vyšší, než je naše tuzemská tržní, a při přepočtu z ME na Kč je třeba použít příslušně nižší koeficient.

V této souvislosti však nesmíme zapomínat na dvě důležité okolnosti: Michel ceny stanovuje především pro německý trh, ze kterého samozřejmě čerpá nejvíc informací. Zahraniční (tedy i československé a české) známky, které na něj byly a jsou dováženy, podléhají tamním daňovým předpisům (např. DPH), což jejich cenu zvyšuje, a v úvahu je třeba brát i náklady spojené s dovozem. A jak Michel otevřeně uvádí, do ceny je v praxi třeba započítat i náklady a rabat obchodníka, který známku nakoupí a pak ji má třeba i několik let na skladě (v této době mu nic nevynášá a naopak se podílí na nákladech) s rizikem, že ji třeba ani neprodá. Tyto skryté náklady a rizika samozřejmě není možné přesně rozpočítat na jednotlivé známky, o něž je na

1928, 22. 10. 10. výročí vzniku ČSR

A - Řz 13 3/4		**	*	⊙	
233	30 h černá	2	bz	bz	7 /
234	40 h světle hnědá	3	bz	bz	10 /
235	50 h zelená	3	bz	bz	10 /
236	60 h oranžová	4	1	bz	13 /
237	1 Kč červená	7	2	bz	18 /
238	1,20 Kč fialová	30	10	1	25 / 1
239	2 Kč modrá	20	7	2	17 / 2
240	2,50 Kč modrá	100	45	5	25 / 2
241	3 Kč hnědá	65	25	2	33 / 1
242	5 Kč fialová	65	25	12	16 / 3
Řada (10)		300	110	25	21 / 2
B - Řz 12 1/4		**			
233	30 h černá	6.000			24
234	40 h světle hnědá	6.000			24
235	50 h zelená	9.000			26
236	60 h oranžová	6.000			20
237	1 Kč červená	25.000			25
238	1,20 Kč fialová	8.000			23
239	2 Kč modrá	25.000			25
240	2,50 Kč modrá	15.000			27
241	3 Kč hnědá	15.000			33
242	5 Kč fialová	15.000			30
Řada (10)		130.000			26

trhu jen malý zájem, proto je v katalogu Michel jejich cena „paušálně“ zvýšena. Sběratelé, kteří takové obchodní náklady neunesou, mohou samozřejmě takovýto materiál nabízet levněji nebo ho od kolegů levněji nakupovat, s využitím příslušně nižšího přepočtového koeficientu.

Nejdůležitějším zjištěním pak pro nás je, že pro naše „lepší“ známky už dávno neplatí stará poučka, že jedna Michel marka = 2 Kčs (a z toho vyplývající 1 ME = 4 Kč), ale že katalogové ceny Michel mnohem přesněji vystihují jejich cenu.

Jinou otázkou samozřejmě je, jak je tomu u dalších, u nás sběratelsky oblíbených známkových zemí. Bylo by určitě užitečné, kdyby se našel autor, který by pro ně provedl podobný průzkum a srovnání, jako jsme to udělali v tomto článku. Současné možnosti získávání informací prostřednictvím internetu nás přitom nemožují jen na tuzemský trh, záznamy o provedených obchodech můžeme získávat z celého světa.

My jsme srovnání omezili na naše známky, protože o ty se zajímá nejvíc našich sběratelů i čtenářů časopisu Filatelie. Uvědomujeme si přitom, že mnohem podrobnější průzkum by si zasloužilo období tzv. druhého Československa (1945-92), jehož známky jsou nyní na trhu nabízeny za poměrně nízké ceny. ČSR II přitom poskytuje rozsáhlou možnost specializace (která je navíc dobře zmapovaná a popsána). Ze všech tří období vydávání našich známek je sbírání ČSR II cenově nejdostupnější - vždyť za pouhý součet nominále kteréhokoli z posledních ročníků nepoužitých známek, aršíků a PL České republiky lze pořídit pěkný kus sbírky ČSR II... Pokud by tato skutečnost lákala více zájemců, mělo by to časem vliv na tržní i katalogové ceny, a pak by bylo třeba upravit i koeficienty pro přepočet cen známek tohoto období z Michel euro na české koruny.